HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM -ÖĞRETİM UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı, Hakkari Üniversitesinin lisans ve ön lisans programlarındaki eğitim-öğretim, sınav ve değerlendirmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Uygulama Esasları, Hakkari Üniversitesi bünyesindeki fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında yürütülen eğitim, öğretim ve sınavları ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Uygulama Esasları, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14. ve 44. maddelerine dayanılarak hazırlanan 29 Ağustos 2014 Hakkari Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Uygulama Esaslarında geçen**;**

a) AKTS: İş yüküne dayalı Avrupa Kredi Transfer Sistemini**,**

b) Danışman: Her sınıf için ilgili bölüm/program öğretim elemanları arasından, bölüm başkanı/program koordinatörünün önerisi ile fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu yönetim kurulu tarafından görevlendirilen öğretim elemanlarını,

c) Fakülte: Hakkari Üniversitesine bağlı fakülteleri,

ç) İlgili kurul: Fakültelerde fakülte kurulu, yüksekokullarda yüksekokul kurulu, meslek yüksekokullarında meslek yüksekokulu kurulunu,

d) İlgili yönetim kurulu: Fakültelerde fakülte yönetim kurulu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulu)

e) İş yükü: Avrupa Kredi Transfer Sistemine göre bir programda öğrenim gören öğrencinin haftalık faaliyet saatini,

f) **Meslek yüksekokulu**: Hakkari Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarını,

g) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı: Hakkari Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığını,

ğ) Rektör: Hakkari Üniversitesi Rektörünü,

h) Senato: Hakkari Üniversitesi Senatosunu,

ı) Üniversite: Hakkari Üniversitesini,

i**) Üniversite Yönetim Kurulu:** Hakkari Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

j) Yüksekokul: Hakkari Üniversitesine bağlı yüksekokulları,

k) Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü: Hakkari Üniversitesi Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğünü,

ifade eder

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim-Öğretimle İlgili Esaslar

Akademik takvim ve öğretim yılı

MADDE 5 – (1) Akademik takvim, Fakülte, Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu Kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir. Öğretim yılı güz ve bahar yarıyıllarından oluşur ve her yarıyıl Cumartesi, Pazar ve resmi tatil günleri hariç yetmiş eğitim-öğretim günüdür. Bu süre teorik ve uygulamalı ders ve diğer çalışmaları kapsar. Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavları bu sürenin dışındadır. Gerekli görüldüğü takdirde ilgili Yönetim Kurulu kararı ile dersler ve bunların sınavları ile alan çalışmaları ve uygulamalar Cumartesi günleri de yapılabilir.

Eğitim-öğretim programları

MADDE 6 – (1) Öğretim programı; fakültelerin/yüksekokulların niteliklerine göre teorik dersler ve/veya uygulamalar, seminer, atölye, laboratuvar, klinik çalışmaları, arazi uygulaması, staj ve diğer etkinliklerden oluşur. Öğretim programlarının özelliklerine göre staj, uygulama ve benzeri çalışmalarla ilgili esaslar, Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü görüşü alınarak Senato tarafından belirlenir. İlgili birimlerde; teorik ve uygulamalı zorunlu dersler, seçmeli dersler, seminer, staj, uygulama, klinik, atölye ve laboratuvar çalışmaları ve benzeri etkinlikler yer alabilir. Derslerde hangi uygulama ve öğretim programının uygulanacağı, bunların not geçme sistemine hangi oranda katkısı olacağı eğitim-öğretim başlamadan ilgili fakülte/yüksekokul/meslek yüksek okulu/enstitülerde yer alan bölüm/anabilim dalı tarafından duyurulur.

(2) Eğitim-Öğretim programları, ilgili bölüm/anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi üzerine ilgili kurullarca karara bağlanarak en geç mayıs ayı içinde Rektörlüğe sunulur ve Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü görüşü alınarak Senatonun onayı ile kesinleşir. Bir sonraki akademik yıla ait program değişiklikleri de aynı yolla belirlenir.

(3) Eğitim programlarında yer alacak zorunlu teorik ve uygulamalı derslerin yarıyıllara dağılımı ve yapılacak değişiklikler, bölüm/anabilim dalının önerisiyle ilgili kurullarca düzenlenir Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü görüşü alınarak Senatonun onayına sunulur. Seçmeli dersler bölüm/anabilim dalının önerisi, ilgili kurulların kararı ve Senatonun onayıyla açılır veya kaldırılır. Eğitim programlarında görev alacak öğretim elemanları ile ders ve uygulama çizelgeleri her yarıyılın başında ilgili kurullarca düzenlenir ve Senato onayı alındıktan sonra ilan edilir.

(4) Öğrencilerin öğrenimleri sırasında alacakları zorunlu ve seçmeli derslere ilişkin olarak bir haftanın beş eğitim-öğretim gününde yapılan teorik ders, uygulama ve laboratuvar, yarıyıl içi veya yıl içi proje, atölye, diploma çalışması, staj, bilgi beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı öğrenci iş yükü esas alınır.

(5) Üniversitede eğitim ve öğretim; sınıf geçme ve yarıyıl esasına göre eğitim ve öğretim yapacağı Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen birimler dışında, yarıyıl esasına göre düzenlenir. Ancak, ilgili kurullar bir dersin iki yarıyıl okutulmasına karar verebilir. Bir eğitim ve öğretim yılı güz ve bahar yarıyılı olmak üzere iki yarıyıldan oluşur. Bir yarıyıl, en az on dört haftadır. Bu süre, ilgili birimin teklifi ve Senatonun kararıyla arttırılabilir. Resmi tatiller ile yarıyıl ve yılsonu sınavları bu süreye dâhil değildir; hafta sonlarında sınavlar yapılabilir.

(6) Üniversiteye bağlı meslek yüksekokullarında eğitim-öğretim süresi dört yarıyıldır. Meslek yüksekokullarında, programlarını başarı ile tamamlayan öğrencilere ön lisans diploması verilir.

(7) Fakülteler ve yüksekokullarda eğitim-öğretim süresi sekiz yarıyıldır. Bu birimlerin programlarını başarı ile tamamlayan öğrencilere lisans diploması verilir.

(8) Yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan programlardaki iki yarıyıllık yabancı dil hazırlık eğitim-öğretimi ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen sürelerin dışındadır.

(9) Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmadan ön lisans programlarını azami sekiz yarıyıl, lisans programlarını azami on dört yarıyıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programları azami on sekiz yarıyıl içinde başarı ile tamamlayarak mezun olamayanlar, Hakkari Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 9 uncu maddesine göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı/öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmadan öğrencilik statüleri devam eder.

(10) Üniversiteden süreli uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

(11) Kayıt dondurma süresi, öğrenim süresinden sayılmaz. Yabancı dil öğrenmek amacıyla yurt dışına gideceği için kaydı dondurulan öğrencilerin bu sürelerinin öğrenim süresinden sayılmaması, yurt dışına giriş ve çıkış tarihlerini gösteren pasaport kayıtlarını ilgili birimlere ibraz etmelerine bağlıdır.

(12) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde verilen Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil bütün öğrenciler için ortak zorunlu derslerdir. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nce hazırlanan Kariyer Planlama Dersi üniversitelerin birinci sınıflarında zorunlu olarak okutulmaktadır.

(13) Birimlerin öğretim planlarına göre hazırlanan ders programları her eğitim ve öğretim yarıyılı/yılı başlamadan en geç bir ay önce öğrencilere ilgili birimlerin internet sitesinde ve birimlerin duyuru panolarında duyurulur.

(14) Üniversiteye bağlı birimlerde örgün olarak birinci ve ikinci öğretim yapılır. Ancak ilgili kurulların gerekçeli önerileri, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile açık, dışarıdan, uzaktan ve yaygın eğitim de yapılabilir.

(15) Üniversitede öğretim dili Türkçedir. Ancak, 4/12/2008 tarihli ve 27074 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre yabancı dilde öğretim yapılması uygun görülen programlarda eğitim-öğretim, ilgili yabancı dilde yapılır.

(16) Yabancı dille eğitim-öğretim yapılmayan fakat zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan programlarda, eğitim-öğretimin sürdürüldüğü yıllar içerisinde bazı dersler yabancı dilde okutulur.

Akademik danışmanlık

MADDE 7– (1) Öğrencilerin; eğitim ve öğretimle, kişisel ve yönetimle ilgili sorunlarının çözümüne yardımcı olmak ve öğrencileri yönlendirmek üzere, öğretim yılı başlamadan önce bölüm başkanlıklarının önerisi ve birim yönetim kurullarının kararıyla öğretim elemanları arasından akademik danışmanlar görevlendirilir. Akademik danışmanlar, sorumluluklarına verilen öğrencilerin kayıt yenileme, ders seçme ve mezuniyet gibi işlemleri yanında diğer sorunlarının çözümüne de yardımcı olur. Danışmanların görev ve sorumluluklarına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(2) Kayıt süresi içerisinde geçerli bir mazereti nedeniyle görevinde bulunamayacak olan danışman, bu durumu bir yazı ile bölüm başkanlığına bildirir. Bölüm başkanlığı, mazereti kabul edilen danışman yerine geçici olarak bir öğretim elemanını görevlendirir ve bunu ilgili birimlere ve öğrencilere duyurur. Ayrıca Danışmanlık görevini yürüten tüm öğretim elemanları danışmanlık saatlerini belirleyerek haftalık programında göstermelidir. Öğretim elemanlarına ait ders programları öğrencilerin ulaşabileceği şekilde fiziksel ve elektronik olarak paylaşılmalıdır.

Ön koşul ve ön koşullu dersler

MADDE 8 – (1) Bir derse kaydolmak için bazı ders veya derslerden başarılı olma şartı aranabilir. Bir derse kaydolunması için başarılmış olması koşulu aranan derse ön koşul dersi, kaydolunması bir önceki yarıyıl ve yıllarda yer alan ön koşul dersler ile uygulamaların başarılmasına bağlı olan derse de ön koşullu ders denir. Bu durumlarda ön koşul dersi ile buna dayanan ön koşullu dersin her yarıyıl açılması veya ön koşullu ders yıllık ise her yıl açılması zorunludur. Ön koşul ve ön koşullu derslerle ilgili esaslar ilgili kurulun kararı ve Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü önerisi alınarak Senatonun onayıyla belirlenir. Ön koşul veya ön koşullu dersler eğitim ve öğretim programlarında gösterilir.

(2) Laboratuvar, proje ve uygulamalı dersler gruplar halinde yürütülebilir. Bu derslerin, gruplara ayrılma nedenleri ilgili bölümün önerisi ile birim yönetim kurulları tarafından karara bağlanır.

(3) Birim kurullarının kararıyla öğrencilere, mezun olabilmeleri için zorunlu tez, bitirme ödevi veya mezuniyet çalışması yaptırılabilir. Bu çalışmaların nasıl yapılacağı ile ilgili esaslar ilgili birim kurullarınca düzenlenir.

Yaz öğretimi

MADDE 9 – (1) Üniversitenin eğitim ve öğretim imkânlarının yaz aylarında da değerlendirilmesine, öğrencilerin yarıyıllarda alarak başarısız oldukları ve/veya alamadıkları veya notunu yükseltmek istedikleri dersleri ve üst yarıyılların derslerini almalarına imkân sağlamak amacıyla; ilgili bölümün önerisi, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile yaz öğretimi açılabilir. Yaz öğretiminde eğitim ve öğretim Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülür.

Ders alma

MADDE 10 – (1) Ders alma ile ilgili işlemler aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Öğrenci, yarıyıl/yılbaşında öncelikle alt sınıflarda hiç almadığı, devamsızlıktan kaldığı veya başarısız olduğu dersleri almak kaydıyla bulunduğu yarıyıl/yıl derslerinden alır. Ancak öğrenci alt sınıflardan başarısız olduğu dersleri dikkate alarak, bulunduğu yarıyıldan alacağı derslerin sayısına haftada 40 AKTS'yi geçmemek şartı ile danışmanının da görüşünü alarak kendisi karar verir.

b) Öğrenci, danışmanın olumlu görüşü ile ön şartlı dersler dışında, alt sınıflardaki tüm derslerden başarılı olma ve genel ağırlıklı not ortalaması en az 3.00 olması şartı ve 40 AKTS'yi aşmamak kaydıyla bir üst yarıyıl/yıldan ders alabilir.

c) Öğrenci daha önce alıp başarılı olduğu ders/dersleri not yükseltmek için tekrar alabilir. Bu durumda alınan son not geçerli olur.

ç) Kayıt dondurma ve uzaklaştırma nedeniyle dönem kaybeden veya ders kaydı yaptırmayan öğrenciler öğrenimlerine kaldıkları yarıyıl/yıldan devam ederler, bir üst yarıyıl/yıldan ders alamazlar.

d) Programın kapatılması veya herhangi bir dersin programdan kaldırılması durumunda; programdan kaldırılmış olan dersten başarısız olan öğrenciye/öğrencilere başka programlardan AKTS değeri aynı olmak koşuluyla, eşdeğer veya yakın içerikli bir ders verilir. Eşdeğer bir ders yoksa, devam zorunluluğu olması koşuluyla, öğrenciye alternatif bir ders verilir.

e) Öğrenciler ilgili bölüm/anabilim/anasanat dalı kurulunun uygun gördüğü hallerde başka fakülte ve bölümlerdeki dersleri alabilirler.

(2) Bir programdaki toplam AKTS miktarı, ortak zorunlu dersler dahil, iki yıllık programlarda 120 AKTS'den az 140 AKTS'den fazla, dört yıllık programlarda 240 AKTS'den az 280 AKTS'den fazla olamaz. Öğrencilerin tüm dönemlerinin AKTS toplamının en az %25'i kadar seçmeli ders alması gerekmektedir.

Derse devam ve yoklamalar

MADDE 11 – (1) (Değişik: 30.07.2026 tarih, 2026/15 oturum ve 8/8 sayılı Senato Kararı) 2026-2027 Eğitim-Öğretim Yılı itibarı ile Üniversitemiz örgün öğretim programlarında derslerin başlama, bitiş ve mola sürelerinin Tablo 1'de belirtildiği şekilde uygulanmalıdır.

(2) Derslerin 45 dakika ders 15 dakika ara verilmesi koşuluyla işlenmesi gerekmektedir. Öğretim elemanları tarafından bütünleşik (blok) ders özel durumlar dışında işlenmemelidir. Çeşitli nedenlerden dolayı derslerin blok olarak işlenmesi durumunda mutlaka ilgili bölüm başkanlığına ve yönetime (fakültelerde dekanlık makamına, YO ve MYO'da müdürlük makamına) bilgi verilmelidir.

(3) Ders yoklamaları imza karşılığında gerçekleştirilecek olup her ders saati için ayrı ayrı yoklama alınacaktır. Ders yoklamalarında imza dışında paraf, artı veya eksi gibi işaretlemeler kullanılmamalıdır. Yoklamalardaki imza sayısının sınıftaki öğrenci sayısıyla tutarlı olmasına dikkat edilmelidir. Ders yoklamalarında güncel imza listeleri kullanılmalı ve ders kaydı henüz gerçekleşmemiş öğrenciler yoklamaya dahil edilmemelidir. Ayrıca ders yoklama bilgilerinin düzenli olarak (en geç 3 hafta içerisinde) OBS'ye girilmesi gerekmektedir.

(4) Öğrenciler; derslere, uygulamalara ve sınavlara katılmak zorundadır. Devam zorunluluğunun sınırı, teorik derslerde %70, uygulamalı derslerde ise %80'dir. Bu şartları yerine getirmeyen öğrenciler dönem sonu ve bütünleme sınavlarına giremez. Öğrencilerin devam durumları, ders sorumlularınca izlenir ve devamsızlıkları nedeniyle sınava girme hakkı kazanamayanların listesi, dönem sonu sınavından önce ilan edilir.

(5) Alttan alınan derslerde devam şartı yerine getirilmişse yeniden devam şartı aranmaz, ancak uygulamalı derslerden başarısız olan öğrencilerden yeniden devam koşulu aranır. Öğrenciler başarısız oldukları ders veya dersler için ders kaydı yaptırmak zorundadır. Başarısız olunup alttan alınan seçmeli dersler yeniden devam şartını yerine getirmek koşuluyla o dersin alternatifi olan başka bir seçmeli dersle değiştirilebilir.

(6) Türkiye Cumhuriyeti'ni veya Üniversiteyi temsil amacıyla bilimsel, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere ve yarışmalara katılan öğrenciler, ilgili birim yönetim kurulu kararı ile derslerden ve ara sınavlardan izinli sayılır. Sadece Türkiye Cumhuriyeti'ni veya Üniversiteyi temsil amacıyla bilimsel, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere ve yarışmalara katılan öğrencilere, istisnai bir durum olarak, tüm sınavlar için mazeret sınav hakkı verilebilir.

(7) Öğrencilerin alacakları sağlık raporları, derse devam sürelerinin hesabında dikkate alınmaz.

(8) Mazeretleri birim yönetim kurulunun önerisi ve Senatonun onayıyla kabul edilen öğrencilere, devam şartını yerine getirmeleri kaydıyla mazeret sınav hakkı verilebilir. Ara sınavlara denk gelen günlerde alınacak sağlık raporlarının ibraz edilmesi ve ilgili birimin yönetim kurulu kararı ile Senatonun onayıyla öğrenciye ara sınav hakkı tanınır. Ancak bu durum hiçbir suretle dönem sonu sınavına uygulanamaz. Bunun dışında sınavlar ile ilgili tüm süreçler Hakkari Üniversitesi 29 Ağustos 2014 Ön Lisans ve Lisans Yönetmeliğinde belirtildiği şekilde yürütülür.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Uygulama Esasları Senato kararı ile (28.08.2025 tarihi itibari ile) yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hakkari Üniversitesi Rektörü yürütür.

TABLO:1

ÖN LİSANS/ LİSANS/ YÜKSEK LİSANS ÖRGÜN ÖĞRETİM PROGRAMLARI			
	DERS BAŞLANGIÇ	DERS BİTİŞ	DERS ARASI
1. Ders	08.30	09.15	15 Dakika
2. Ders	09.30	10.15	15 Dakika
3. Ders	10.30	11.15	15 Dakika
4. Ders	11.30	**12.15**	15 Dakika
Öğle Arası			
5. Ders	13.30	14.15	15 Dakika
6. Ders	14.30	15.15	15 Dakika
7. Ders	15.30	16.15	15 Dakika
8. Ders	16.30	17.15	15 Dakika

YÜKSEK LİSANS İKİNCİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI			
	DERS BAŞLANGIÇ	DERS BİTİŞ	DERS ARASI
1. Ders	17.30	18.15	15 Dakika
2. Ders	18.30	19.15	15 Dakika
3. Ders	19.30	20.15	15 Dakika
4. Ders	20.30	21.15	15 Dakika
5. Ders	21.30	22.15	15 Dakika
6. Ders	22.30	23.15	15 Dakika